

“Ôn cố tri tân”, tiếp sức trong kỷ nguyên mới / Hải Đường //
<https://daibieunhandan.vn>. - 2025. - Ngày 21 tháng 12.

Hướng tới 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam (6/1/1946 - 6/1/2026), nhiều tác phẩm báo chí đã “ngược dòng” tìm về mốc son lịch sử, như hành trình “ôn cố tri tân”, tiếp thêm sức mạnh vươn mình trong kỷ nguyên mới.

Niềm tin - tài sản vô giá của lịch sử 80 năm

Trong bối cảnh đất nước đang chuyển mình mạnh mẽ, nhu cầu tìm về cội nguồn, khẳng định giá trị cốt lõi của chế độ càng trở nên cấp thiết. Nhiều cơ quan báo chí đã chọn cách tiếp cận lịch sử không phải qua những con số khô khan mà qua những câu chuyện sống động, trở về những “địa chỉ đỏ”, thiêng liêng nơi khởi nguồn của nền dân chủ cộng hòa.

Như phóng sự Ký ức về ngày tổng tuyển cử đầu tiên (Giải C, Đài truyền hình Việt Nam), thông qua hiện vật, tài liệu, nhân vật để đưa khán giả trở lại lịch sử. Cuộc Tổng tuyển cử đầu tiên bầu ra Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ngày 6/1/1946 là sự kiện trọng đại, mở đầu quá trình xây dựng chế độ dân chủ mới ở nước ta. Tác phẩm là lời khẳng định: cuộc bầu cử được coi là căn cứ để khẳng định Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa có tính chất hợp pháp, dân chủ - Nhà nước của dân, do dân và vì dân, sẽ mãi là mốc son lịch sử.

Hay tác phẩm chuyên đề phát thanh Từ lời thề Tân Trào đến kỷ nguyên pháp quyền - hành trình 80 năm niềm tin và khát vọng (Giải B, Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang) chọn điểm tựa là mảnh đất Tuyên Quang - Thủ đô Khu giải phóng, đã tái hiện không khí sục sôi của những ngày tiền khởi nghĩa, nơi Quốc dân Đại hội Tân Trào diễn ra, đặt nền móng đầu tiên cho Quốc hội Việt Nam.

Phó trưởng phòng Phát thanh - Truyền hình tiếng dân tộc, Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang, nhà báo Hoàng Thị Minh Phương chia sẻ, chuyên đề là câu chuyện xuyên suốt của lịch sử cách mạng, từ Quốc dân Đại hội Tân Trào đến những ngày kháng chiến trường kỳ mà Tuyên Quang là “thủ đô kháng chiến”, nơi hun đúc niềm tin và ý chí độc lập.

“Chúng tôi muốn thính giả cảm nhận được rằng từ những ngày gian khó ấy đến một đất nước đổi mới hôm nay, từ Hiến pháp 1946 đến những tư duy mới về chính quyền địa phương hiện đại, sợi chỉ đỏ xuyên suốt chính là niềm tin - niềm tin của nhân dân vào cơ quan đại diện cho mình. Đó là tài sản vô giá nhất mà lịch sử 80 năm đã để lại”, nhà báo Hoàng Thị Minh Phương nói.

Cùng mạch nguồn cảm hứng ấy, loạt bài 80 năm Quốc hội Việt Nam - Thời gian và con đường (Giải Khuyến khích, Tạp chí Dân chủ và Pháp luật) có cách đặt vấn đề độc đáo: lấy thời gian làm trục dọc lịch sử và con đường làm trục tư tưởng, phản ánh hành trình 80 năm Quốc hội Việt Nam kiên định một sứ mệnh: đại diện cho Nhân dân, phụng sự Nhân dân và đồng hành cùng sự phát triển của đất nước.

Thông qua cách tiếp cận xuyên suốt, giàu tính khái quát, tác phẩm không chỉ tái hiện các dấu mốc lịch sử mà còn làm rõ con đường tư tưởng, pháp lý và chính trị của Quốc hội Việt Nam trong suốt 80 năm hình thành và phát triển. Qua đó, góp phần lan tỏa hình ảnh Quốc hội Việt Nam như một thiết chế quyền lực luôn vận động cùng lịch sử dân tộc, đổi mới cùng yêu cầu phát triển và gắn bó mật thiết với Nhân dân.

Theo Phó Tổng Biên tập Tạp chí Dân chủ và Pháp luật, TS. Hoàng Thị Lan: “Tinh thần vì nhân dân được biểu tượng hóa xuyên suốt, từ lời kêu gọi quốc dân đi bỏ phiếu năm 1946 đến Quốc hội số, Nghị trường mở trong kỷ nguyên mới, tạo nên mạch liên kết tư tưởng chặt chẽ, giàu tính chính luận”.

Tiếp sức trong thời đại mới

Ngược dòng lịch sử, điểm lại mốc son của Quốc hội Việt Nam song các tác phẩm báo chí cũng cho thấy tư duy sâu sắc khi đúc kết những bài học kinh nghiệm quý báu cho công cuộc xây dựng Nhà nước pháp quyền Xã hội chủ nghĩa hiện nay. Đơn cử, thực hiện loạt bài 80 năm Quốc hội Việt Nam - Thời gian và con đường, TS. Hoàng Thị Lan chia sẻ mục tiêu của tác phẩm làm nổi bật sự kế thừa và phát triển tư duy lập hiến, lập pháp, khả năng thích ứng linh hoạt trước những bước ngoặt lớn của đất nước và bản lĩnh chính trị, năng lực đổi mới của Quốc hội trong từng giai đoạn.

Trong tác phẩm này, lịch sử 80 năm được chia thành các chặng đường biên chứng: Từ Quốc hội của Nhân dân trong 30 năm đầu kháng chiến kiến quốc, đến Quốc hội thống nhất, đổi mới và hội nhập và Quốc hội hành động vì lợi ích Nhân dân gắn với kỷ nguyên mới. “Đó là một mạch liên kết tư tưởng chặt chẽ, khẳng định Quốc hội Việt Nam là một thiết chế quyền lực luôn vận động cùng lịch sử, đổi mới cùng yêu cầu phát triển nhưng bất biến ở mục tiêu phụng sự nhân dân”, TS. Hoàng Thị Lan nhấn mạnh.

Trong khi đó, loạt bài Giám sát của Quốc hội - 80 năm đồng hành và kiến tạo phát triển (Giải B, Báo Đại biểu Nhân dân) theo dòng lịch sử 80 năm để làm rõ hơn những đổi mới, thành tựu trong việc thực hiện một trong ba chức năng cơ bản của Quốc hội. Tác phẩm chỉ ra hoạt động giám sát của Quốc hội được Chủ tịch Hồ Chí

Minh chỉ đạo ngay từ năm 1946 khi Quốc hội Khóa I vừa ra đời. Trải qua 80 năm, hoạt động giám sát không ngừng được đổi mới, luôn thể hiện rõ quan điểm đồng hành của Quốc hội với Chính phủ, đáp ứng đòi hỏi của thực tiễn đất nước trong từng giai đoạn lịch sử, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, “điểm nghẽn”, dưới sự lãnh đạo của Đảng, vì lợi ích của Nhân dân.

Có thể thấy, các tác phẩm tham dự giải Diên Hồng lần thứ tư góp phần khắc họa sinh động “biên niên sử” Quốc hội Việt Nam. Đây chính là nền tảng để báo chí đồng hành với hoạt động của cơ quan dân cử, tiếp thêm sức mạnh cùng đất nước bước vào kỷ nguyên mới.